

Erzincan İl Müftülüğü

‘10 Şubat 2023 / II. Hafta Cuma Vaaz Örneğidir’

İMAN AHLÂK BÜTÜNLÜĞÜ

Muhterem Müslümanlar!

İslâm dininin temelinde Allah’a ve Allah’ın bildirdiklerine şeksiz şüphesiz iman vardır. Kur’ân-ı Kerîm insanlığı en doğru yola sevk etmek amacıyla Hz. Muhammed Mustafa’ya vahyedilmiştir. Kur’ân-ı Kerîm Allah’ın mucizevî keliması ve kitabıdır. Bu kitap baştan sona iman, ibadet, hukuk ve ahlâk ilkeleriyle doludur. Kur’ân-ı Kerîm’in muhtevâsından da sarîh bir şekilde anlaşıldığı üzere İslâm ahlâkının temelinde iman vardır.

Kur’ân-ı Kerîm’de iman esasları olarak şunlar vurgulanır:

Bütün kâinatın yegane yaratıcısı Allah Teâlâ’dır. Allah’a şirk koşmak affedilmez suçtur. Allah’ı inkâr etmek açıkça nankörlüktür. Allah’ın yarattıklarına verdiği nimetler sayılamayacak kadar çoktur. İnsanların sahip oldukları her şeyin mutlak sahibi Allah Teâlâ’dır. İnsan ölümlüdür. Allah insanları imtihan etmektedir. Melekleri aracılığıyla bütün insanlığı takip etmektedir. Bu melekler insanların sevap ve günahlarını yazmaktadır. Allah hiç kimseye zulmetmez. İnsanlar zerre miktarı yaptıkları hayrın da günahın da karşılığını göreceklerdir. Dünya hayatından sonra yeniden diriliş gerçekleşecektir. Herkes dünyada yaptıklarının ve yapmadıklarının hesabını verecektir. Allah güzel insanları cennetle ödüllendirecek günahkârları cehennemle cezalandıracaktır. Hâsılı bunlar Kur’ân’ın insanlardan iman etmesini istediği esaslardır.

Muhterem Müslümanlar!

Bu imanın bir amacı vardır. O da insanlığı güzel ahlâk sahibi yapmaktır. Peki Kur’ân’ın güzel ahlâktan kastı nedir?

1- İbadetlerini hakkıyla yapan ve muhtaçları gözetten bir kul olmaktır. Kur’ân’ın hemen başında şöyle buyurulmaktadır:

□ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ □

“Onlar ki gayba iman ederler; namazlarını kılıp kendilerine verdiğimiz rızıklardan infâk ederler”

(Bakara 2/3)

2- Güzel davranışları emreden kötülüklerden meneden ve hayırda yarışan kul olmaktır. Âl-i İmrân sûresinde de şöyle buyrulur:

□ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ □

“Allah’a ve âhiret gününe iman ederler; güzel davranışları emreder kötülüklerden menederler ve hayırda yarışırlar. İşte onlar sâlih kullardandır” (Âl-i İmrân 3/114)

3- Canlarıyla mallarıyla Allah yolunda cihattan ve mücadeleden kaçmayan mütakkîler olmaktır. Tevbe sûresinde şöyle buyrulur:

□ لَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ □

“Allah’a ve âhiret gününe iman edenler, kendilerini mallarıyla ve canlarıyla cihad etmekten muaf tutman için senden izin istemezler. Allah, buyruğuna karşı gelmekten sakınanları çok iyi bilir” (Tevbe 9/44)

4- Güzel davranışlar sergileyen kul olmaktır. İsrâ sûresinde şöyle buyrulur:

□ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا □

“Kuşkusuz bu Kur’an en doğru olana iletir; dünya ve âhiret için yararlı işler yapan müminlere, kendileri için büyük bir mükâfat olduğunu müjdelir.” (İsrâ 17/9)

5- Sabırla ve namazla Allah’tan yardım dileyen kul olmaktır. Şöyle buyrulur:

□ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ □

“Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım dileyin. Şüphesiz Allah sabredenlerin yanındadır.” (Bakara 2/153)

6- Bunlar dışında Kur’ân’da doğrudan iman lafzıyla birlikte zikredilen pek çok ahlâkî erdem söz konusudur: Allah’ın verdiği temiz rızıklardan yemek ve şükretmek (Bakara 2/172), cezayı hak edenin yaptığının aynısıyla cezalandırmak (Bakara 2/178), oruç tutmak (Bakara 2/183), barış içinde yaşamak ve şeytana uymamak (Bakara 2/208), yaptığı iyilikleri başa kakmamak (Bakara 2/264), faiz yememek (Bakara 2/278), adaletli olmak (Bakara 2/282), başkasının malını haksız yollarla yememek (Nisa 4/29), Allah’a, Hz. Peygamber’e ve müslüman yöneticilere uymak (Nisa 4/59), mü’minleri bırakıp kâfirleri dost edinmemek (Nisâ 4/144), sözünde durmak (Mâide 6/1), Allah’ın helal kıldıklarını haram hale getirmeler (Mâide 6/87), içki, kumar, dikili taşlar ve fal oklarından uzak durmak (Mâide 6/90).

Sonuç olarak Kur’ân iman ahlâk bütünlüğünü esas alan bir kitaptır. Ahlâkın ancak imanla kemale ereceği Kur’ân’dan anlaşılmaktadır. Çünkü imanın zıddı olan küfür ve şirk de kötü ahlâkın örnekleriyle anılır. Kâfirler ve müşrikler ise kibir, aşağılama, zulüm, nankörlük, inat, cehalet, nifak ve günahkârlık gibi kötü fiillerin sahipleri olarak görülür.

Tuba AKTEPE
Erzincan İl Müftülüğü / ADRB Vaizi